საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა საარჩევნო-საბჭოს ორგანო

დრ. მთავარ კომიტეტის ორგანო

№ 23 1921 წ. კვირა მარტის 27 ფასი 50 მანეთი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოციალისტ-ფედერალისტი

რედაქციის მისამართი:
დამფუძნებელი კრების ქ. № 6
ტელეფონი 12—29

გულ დათუთქული დედა მინაღორა, მამა გიორგი, დები მარუსია ნინო, მიძები ილიკო და ვასილი და რძლები კატო და ლიდია ტურაბელიძეები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ ქ. ბათომში ქემალისტებთან ბრძოლის დროს სახელმწიფო უნივერსიტეტის მე-II ეკონომიურ კურსის სტუდენტ

ფალვა სერაფიონის ძე ტურაბელიძეს

დაღუპვას. დაკრძალვა დღეს, მარტის 27, ქ. ქუთაისში. 4754.

ლრმად დამწუხარებულნი დედა მარიამ გრიგოლის ასული, შვილი—რუსუდანი, დები—ბარბარე, ქეთევან და ქსენია, ძმები—რომან, ფალვა, ვახტანგი და გიორგი სიმონიშვილები, მიძა—ლევანოზი იაკობ ტატიშვილი მეუღლეთ და შვილებითურთ და დიდედა—პელაგია გრიგოლის ასული ტატიშვილი გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობთ, რომ კვირას მარტის 27 წმინდა მარინეს ეკლესიაში (ავლაბარში) გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი ძვირფასის და დაუვიწყარის

საარმიო საარტილერიო დივიზიონის ექიმის

იოსეგ (სოსო) ალექსანდრეს ძე სიმონიშვილის

სულის ნოსახსენებლად. წირვის დასაწყისი დილის ათ საათზე. 4755.

სოციალისტურ საქართველოში

ახალის გზით

საქართველომ ახალ ხანაში შესდგა ფეხი. მენშევიკები დემოკრატიულ-ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს აშენებდნენ, ბალშევიკები, რომელნაც თავისი საქმის სიმართლის სრულის შეგნებით ძალაფლება გადასცა რუსეთის წითელმა არმიამ, საფუძველს უყრიან ახალ წესწყობილებას—სოციალისტურს, ანუ, მათის ტერმინოლოგიით, კომუნისტურს. ჩვენთვის, სოციალისტ-ფედერალისტებისთვის, მიუხედავად იმ ინსინუაციებისა, რომლებსაც მენშევიკები ჩვენი პარტიის შესახებ ავრცელებდნენ, სოციალიზმი არამც თუ მეორე ხარისხოვანი საქმე არა ყოფილა, არაშედ იგი ისეთი ფორმა იყო საზოგადოებრივი მეურნეობის მოწყობისა, რომელსაც მახლობელ დროს უნდა ჩაყრიდა საფუძველი. მიწის სოციალიზაცია, მოსპობა მიწის ყიდვა-გაყიდვისა ის ძირითადი ღონისძიება იყო, რომლის განხორციელებასაც საფუძველი უნდა ჩაეყარა სოციალისტური აღმშენებლობისთვის.

საკონსტიტუციო საკითხი—საყოველთაო საარჩევნო სისტემა თუ საბჭოთა რესპუბლიკა—არასოდეს არ შეიძლებოდა სამოქალაქო ბრძოლის ლოზუნგად გადაქცეულიყო იმათთვის, ვისაც სოციალისტური წესწყობილების განხორციელება მოდვაწეობის მთავარ ღერძად მიაჩნია. იმდენად, რამდენადაც საბჭოთა სისტემა შრომელი ხალხის ძალაუფლების გარეგნული ფორმაა, სოციალისტ-ფედერალისტებისთვის იგი სავსებით მისაღებია, ყოველ შემთხვევაში იგი სოციალისტისთვის ბრძოლისა და წინააღმდეგობის საგნად არ უნდა გადაიქცეს. ამ მხრით ახალი გზა სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობისა—როგორც გზა სოციალიზმის განხორციელებისა საბჭოთა კონსტიტუციის საშუალებით სოციალისტ-ფედერალისტებისთვის, როგორც ისეთი პარტიისთვის, რომელიც დღემდის საყოველთაო საარჩევნო სისტემის საფუძველზე იდგა, მისაღები უნდა იყოს. ჩვენ უფლება არა გვაქვს არც როგორც სოციალისტურ პარტიას, არც როგორც ეროვნულს პარტიას, განყენებულ დოგმატებს შევწირავთ ერის სასიცოცხლო ინტერესები და ფორმალურ მხარეს შრომელი ხალხის ძალა-უფლების ორგანიზაციისას მივსცეთ ხასიათი ძირითადი საკითხისა.

მეორე ძირითადი ხასიათი ჩვენი პარტიისა—ეროვნული—გვავალებს დარაჯად დადგეს საქართველოს ფაქტიურ დამოუკიდებლობასა და ქართველთ ხალხის რეალურ სუვერენობას. საქართველოს რესპუბლიკა დამოუკიდებელ რესპუბლიკად იწოდება. მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ დამოუკიდებლობას ჰქმნის არა სახელწოდება. არამედ სახელმწიფოებრივი ცხოვრების შინაარსი.

უდიდესი, უსპეტაკესი პრინციპი სოციალისტური აზროვნებისა და საბჭოთა რუსეთის რევოლიუციონური პრაქტიკისა ჩვენში, საქართველოში, განსაკუთრებული პირობების ზედგავლენით შეიძლება მახინჯი სახე მიიღოს და საქართველოს დამოუკიდებლობას, მის სუვერენობას მთელი თავისი შინაგანი სახე დაუკარგოს.

ყოველდღიური ცხოვრება სოციალისტური აღმშენებლობისა დაგვანახვებს ყოველ კერძო შემთხვევაში, რანაირი უნდა იყოს გეზი ჩვენი პარტიული მიმართულებისა ამ დამოუკიდებლობის დასაცავად. ჩვენ თითონ ვეცდებით მახლობელ წერილებში გავარჩიოთ ზოგიერთი უკვე მომწიფებული საკითხი. ჯერ კი დავკმაყოფილდებით იმით, რომ ჩვენ ამ მომენტს ჩვენი პარტიული პროგრამისას კვლავ უდიდეს მნიშვნელობას ვაძლევთ და მოვუწოდებთ ამხანაგებს, სადაც და რა თანამდებობაზედაც არ იყოს, შემოკრბნენ პარტიული დროშის გარშემო, დაირაზმნენ და მხნედ გასწიონ ადთქმულ ქვეყნისკენ, სადაც ადგილი აღარ ექნება არც სოციალურ უთანასწორობას და არც ეროვნულ ჩაგვრას.

მოუხვენარი.

ფურცლები

2.

ქართველ ხალხის იდეფიქსი.

ძველი საქართველო ამ ჟამად შესაძლოა პატალოგიურ გატაცებით იყოს გამსჭვალული საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის, ჩვენ არასოდეს არ გვინახავს ისეთი დიდი ეროვნული დარაზმვა შეგნებული და მომქმედი ქართველი საზოგადოებისა, როგორიც დღეს არის აშკარა. წაიშალა ყოველი სხვაობა პარტიული, კასტიური, ტრადიციული, თითქოს რადაც იდუმალ ხალხის წინაშე, რომელიც თითქოს ჩვენში მოძრაობს სხვა და სხვა ელემენტის სახით წარმოადგენს საქართველოს დამცირების სტიქიას და ეს სტიქიონი, მისი ტიტანური მიზნები რაზმავენ და აწყობენ ერთს ლაშქარში მტერს საქართველოს.

გინდათ ამის სიიულისტრაციო ფაქტები? თუ თქვენ ცხოვრობთ ტფილისში და პოლიტიკურ ყნოსვას არ ხართ მოკლებული—დაინახავთ, რომ სახე მიხდილ ყოველ ქართველის გულში, ხან ფარულად, ხან გაბედულად, ქართველურად გამოხატულია ეს ტანჯვა საქართველოს სიცოცხლისათვის, ეს დუღილი გრძნობისა სამშობლოს არსებობისათვის.

ეროვნული ცხოვრებამყოფელობა, ეროვნული დამოუკიდებლობა — როგორც ფოკუსი საქართველოს არსებობისა—ის აუცილებელი პირობაა ყველასათვის, რომლის გარეშე საქართველოში ყოფნა, არ შეუძლია იმას, ვინც კი ოდნავად მაინც ანგარიშს უწევს ხალხს, საზოგადოებას, კულტურას და აზროვნებას.

კერძოდ ჩემთვის საქართველოს დამოუკიდებლობის პრობლემა სრულიად არ არის პრობლემა ასეთი ინსტიტუტის მარადისობისა, მაგრამ დღეს ჩემთვის გარდუვალია, რომ ამ სისტემის გარეშე ცხოვრება შეუძლებელია ამ მთავარ მომენტის განმტკიცება დღეს ყველა მოვლენაზე ძვირფასია, დღეს ყველა ადვილად იღებს და ქეცს იგრეხს სოციალიზმის წინაშე, ექსპერიმენტირულ ლაბორატორიის ინსტრუმენტებითა ყველა ემორჩილება ეკონომიურ კომბინაციებს, მაგრამ ეროვნულ საკითხში ჩვენს ხალხს არავითარი კომბინაცია არ ესმის. მისთვის ყოველივე ექსპერიმენტი და ბუნდოვან შეგნებებთან ეროვნულ პრობლემის სიმბიოზა—მიუღებელია.

მერე ვინ არის ის ძალა ჩვენში, რომ ხალხის ამ მოზდვავებულ სტიქიონს ლაგავს?—გვეტყვის, მკითხველი. სამწუხაროდ, ჩვენი ხალხის ამ სტიქიონის სტიქიონითვე ეჯახება სხვა მოდგმის ძალები, რომელთაც ისიც უკვირთ, რომ საქართველოში ქართველობა ქართულად ლაპარაკობს, ქართულად აპიროვნებს და ქართულადა სწერს.

დღეს ჩვენ აშკარად ვამჩნევთ, რომ ვერავითარი კომუნიზმი ვერ ალაგმავს ამ ძალების დასაგმობ სტიქიონს, პირიქით, ეს სტიქიონი იმოსება კომუნისტურ ფრაზეოლოგიის ქურქში და აწარმოებს ისევ ძველის ძველ ეროვნულ შეულის პოლიტიკას.

ჩვენ არა ვართ ამოლოგეტი ქართულ მესიანიზმის, არც ის გვგონია, რომ ქართველობა რადაც სპეციფიურ რასაც წარმოადგენდეს, რომელშიაც არ იყოს ნიშნები ზოლოგიის, ზოალოგიას და სხვა, მაგრამ ის კი ვიცით, რომ ჯერ მთელი ჩვენი ისტორიის სივრცეზე არ ყოფილა შემთხვევაც კი, რომ ქართველს ან რუსეთში, ან ევროპაში, ან აზერბეიჯანში, ან სომხეთში, ან სადმე უბრალო პრიორიტეტი წამოეყენებიოს ქართული კულტურისა, სხვის სამშობლოში სტუმრის პოლიტიკა გაეგდოს და მასპინძელისათვის ტანისამოსი შემოეფხრიწოს.

ჩვენში ვინ არ გინდა არ დათარეშობდეს, ყველას მიუჩნევია საქართველოს ცა ქუდად, მიწა—ქალამნად და ხალხს საჯირითოდ იყენებენ. თუ საქართველო დამოუკიდებელი ნაციონალური სახელმწიფოა, სადდა არის პატივისცემა ამ ნაციისა და სახელმწიფოსი სტუმრების მხრივ?

ჩვენთვის დღეს პირდაპირ ელემენტარულია: საქართველოს დამოუკიდებლობისათვი აუცილებელი პირობაა ფართო ხასიათის ეროვნულ-დეზინფექცია. როგორც პარტიის რიგორისტი ხან გამოშვებით მიმართავს ხოლმე კარბოლის სითხეს და ეუკეთან სახეებს დასწვავს პარტიის სულის სისუფთავისათვის, ისე ეროვნული მოლვაწე მოვალეა ეროვნულ დეზინფექციას მიმართოს ხელი ერის სულის სიფაქიზისათვის. თუ რამდენად დღეს ეს არის ჩვენში საჭირო—იქიდანაც სჩანს, რომ ამ ჟამად ტფილისში ერთი დაშნაკელიც აღარ არის, ერთი კადეტიც, ერთი ვრანგელის მომხრეც ყველა ერთბაშად გაკომუნისტდა და კომუნიზმის სახელით ჯერ იეერენ პოლიტიკურ მდინარეში თევზს. შემდეგ კი ამოლვრევენ ეროვნულ ცხოვრებას.

ეს ხალხი ამაჟე დრო მეტად დიდ კუდებს ქმნიან ჩვენ ცალიერ მადაზიებთან, მათი მზარეულები და ეკონომკები სრულებით ვეღარ ითმენენ კუდების სისტემას, ისმის ბრბოს ხმები, ქეზრა ინსტინქტები და ამგვარად ეს ზედმეტი ელემენტი, წინააღმდეგ ჩვენი ეროვნული კულტურისა—ჩვენში დღეს მეტად საშიშ ძალას წარმოადგენს სახელმწიფოს მყუდროებისათვისაც.

ჩვენ გვაქვს ულრმესი სიყვარული ჩვენი სამშობლოსადმი ჩვენ გვინდა ჩვენის ქვეყნის სიყვარული ხალხებსაც თან ჰქონდეს. ჩვენ არ გვეკრძალა უცხოელის არც ოფიციალი — მოხელე, არც დარაჯი—ჯარისკაცი. ჩვენ ჩვენი პედაგოგიკა გვაქვს ჩვენი მ ლიტერატურა, ჩვენი ეკონომიკა და პოლიტიკა, ძალად მაცხოვნეთ ეროვნული მისია ჩვენთვის მუდამ იქნება გადაჭარბული და უდიდესი სიკეთე, რასაც მოუტანენ კულტურის ეს მისიონერები საქართველოს,—ეს არის შემდეგი: ყველამ თავისი ავლა-დიდება მოკრიბოს. და თავის ქვეყანას მიაშუროს თავის ქვეყნის ალსადგენად და გასანათლებლად.

ასეთი პოლიტიკა ეროვნული შეგნებისა და ის, ვინც ამ საბედისწერო დროს საერთო სილაბრის ქვეყანაში არ არის თავის ხალხთან, თავის ქვეყანასთან—ის ორპეფულად მოყვარულია თავის ქვეყნისა, ნაციონალური იდეისა და რასაკვირველია იგი მეგობრულად ვეღარ ხედავს იმ ქართველსაც, რომელ აც გულწრფელად ყყვარს სამშობლო, სტოვებს სხვების ელდოსადოებს და თავის ალაბანის ან ინგურის ღვრია წყალში ათავებს სიცოცხლეს.

ჩვენ ხალხს სწყურიან ერის სუვერენობის ყოველი ორგანო საკუთრად ჰყავდეს. თუ ჩვენ, ვიმყოფებით მუშტის, რკინის და ფოლადის ხანაში, ჩვენ გვინდა ეს მუშტი, რკინა და ფოლადი საქართველოში ქართული იყოს.

მენშევიკური მთავრობა ჩვენში ახერხებდა არსებობას მხოლოდ იმიტომ, რომ ის ცდილობდა ყოფილიყო ნაციონალური მთავრობა ნაციონალური ორგანოებით. დეე გაასპეტაკეთ ეს ორგანოები, მიეცით მას საკაცობრიო იდეა, მიზანი, მაგრამ კაცობრიობაში ჩვენ ვერ შევადრით გარეშე ნაციონალური მოგზაურობისა.

ჩვენი ხალხი იმას კი არ სტირის, რომ ქართველი ჯარისკაცნი დამარცხდა ბრძოლაში, არამედ იმას, რომ რუსთაველის პროსპექტს დღეს არ ამშვენებს ქართველი ჯარი და ჩვენი მგოსნების ჩონგურის სიმებს ხელთათმანი უცხოელები გლეჯენ და გალობენ იმ ხმებს, რომელიც არ ეხმოდა არც შოთას, არც ილიას და აკაკის.

ვისაც ძალა ხელთ უპყრია საქართველოს რესპუბლიკისა ჩვენ მას ვეუბნებით: მოგვეცით საშუალება სულის მოთქმისა, თქვენს ენერგიულ მუშაობას მიუმატეთ კიდევ ახალი ენერგია, გახდეზინფექციას მიმართოს ხელი ერის სულის სიფაქიზისათვის. თუ რამდენად ეს არის ჩვენში საჭირო—ამ ერთ-ორ ფაქტიც ადასტურებს. ერთი დაშნაკელიც აღარ არის, ერთი კადეტიც, ერთი ვრანგელის მომხრეც ყველა ერთბაშად გაკომუნისტდა და კომუნიზმის სახელით ჯერ იეერენ პოლიტიკურ მდინარეში თევზს. შემდეგ კი ამოლვრევენ ეროვნულ ცხოვრებას.

ეს ხალხი ამაჟე დრო მეტად დიდ კუდებს ქმნიან ჩვენ ცალიერ მადაზიებთან, მათი მზარეულები და ეკონომკები სრულებით ვეღარ ითმენენ კუდების სისტემას, ისმის ბრბოს ხმები, ქეზრა ინსტინქტები და ამგვარად ეს ზედმეტი ელემენტი, წინააღმდეგ ჩვენი ეროვნული კულტურისა—ჩვენში დღეს მეტად საშიშ ძალას წარმოადგენს სახელმწიფოს მყუდროებისათვისაც.

ჩვენ გვაქვს ულრმესი სიყვარული ჩვენი სამშობლოსადმი ჩვენ გვინდა ჩვენის ქვეყნის სიყვარული ხალხებსაც თან ჰქონდეს. ჩვენ არ გვეკრძალა უცხოელის არც ოფიციალი — მოხელე, არც დარაჯი—ჯარისკაცი. ჩვენ ჩვენი პედაგოგიკა გვაქვს ჩვენი მ ლიტერატურა, ჩვენი ეკონომიკა და პოლიტ კა, ძალად მაცხოვნეთ ეროვნული მისია ჩვენთვის მუდამ იქნება გადაჭარბული და უდიდესი სიკეთე, რასაც მოუტანენ კულტურის ეს მისიონერები საქართველოს,—ეს არის შემდეგი: ყველამ თავისი ავლა-დიდება მოკრიბოს. და თავის ქვეყანას მიაშუროს თავის ქვეყნის ალსადგენად და გასანათლებლად.

ასეთი პოლიტიკა ეროვნული შეგნებისა და ის, ვინც ამ საბედისწერო დროს საერთო სილაბრის ქვეყანაში არ არის თავის ხალხთან, თავის ქვეყანასთან—ის ორპეფულად მოყვარულია თავის ქვეყნისა, ნაციონალური იდეისა და რასაკვირველია იგი მეგობრულად ვეღარ ხედავს იმ ქართველსაც, რომელ აც გულწრფელად ყყვარს სამშობლო, სტოვებს სხვების ელდოსადოებს და თავის ალაბანის ან ინგურის ღვრია წყალში ათავებს სიცოცხლეს.

ჩვენ ხალხს სწყურიან ერის სუვერენობის ყოველი ორგანო საკუთრად ჰყავდეს. თუ ჩვენ, ვიმყოფებით მუშტის, რკინის და ფოლადის ხანაში, ჩვენ გვინდა ეს მუშტი, რკინა და ფოლადი საქართველოში ქართული იყოს.

მენშევიკური მთავრობა ჩვენში ახერხებდა არსებობას მხოლოდ იმიტომ, რომ ის ცდილობდა ყოფილიყო ნაციონალური მთავრობა ნაციონალური ორგანოებით. დეე გაასპეტაკეთ ეს ორგანოები, მიეცით მას საკაცობრიო იდეა, მიზანი, მაგრამ კაცობრიობაში ჩვენ ვერ შევადრით გარეშე ნაციონალური მოგზაურობისა.

ჩვენი ხალხი იმას კი არ სტირის, რომ ქართველი ჯარისკაცნი დამარცხდა ბრძოლაში, არამედ იმას, რომ რუსთაველის პროსპექტს დღეს არ ამშვენებს ქართველი ჯარი და ჩვენი მგოსნების ჩონგურის სიმებს ხელთათმანი უცხოელები გლეჯენ და გალობენ იმ ხმებს, რომელიც არ ეხმოდა არც შოთას, არც ილიას და აკაკის.

ვისაც ძალა ხელთ უპყრია საქართველოს რესპუბლიკისა ჩვენ მას ვეუბნებით: მოგვეცით საშუალება სულის მოთქმისა, თქვენს ენერგიულ მუშაობას

შემდეგი ნომრიდან „სოციალისტ-ფედერალისტი“ გამოვა სრული ფორმატით.

გაცრუებული იმედები

ტფილისის მასწავლებელთა კავშირის გუშინდელი საგანგებო კრება საუკეთესო დემონსტრაცია იყო იმისა, თუ როგორ ამოქმედა საქართველოში მომხდარმა პოლიტიკურმა აქტმა არა ქართველ ინტელიგენციის ნაწილზე—მასწავლებლობაზე.

გუშინ ერთხელ კიდევ დარწმუნდა ქართველი ინტელიგენცია, რომ მომხდარმა ფაქტმა, რომელიც სრულიად ყალბად აქვთ წარმოდგენილი სხვებთან ერთად, სამწუხაროდ, არა ქართველ მასწავლებლობასაც—ფრთები გამოასხა ზოგიერთ მათგანს და თავისებურ, ძველებურ ჰანგზე აალაპარაკა

გუშინ ერთხელ კიდევ ჩვენს წინაშე გამოვიდნენ უკვე ნაცნობი ჯაფეები ბ. მალოფეევის მეთაურობით და შეეცადნენ „ახალ მოდური“ სალეკციოთ თავისი ქვეყნა გრძნობების გამომჟღავნებას.

მაგრამ იმედი არ გაუმართლდათ. იმისდა მიუხედავად, რომ ბ. მალოფეევს მხარს უმშვენებდნენ სხვებიც, როგორც შ. არუტინიანცი ნახაპეტოვი და ასეთები—მაინც ვერაფერი გაწყვეს და ბოლოს ამ ჯაფეის მეთაური თვით კრებიდან გაიპარა.

რა იყო რა მოხდა... რამ აალაპარაკა ეს ხალხი? ქართველმა ინტელიგენციამ უკვე სათანადო პასუხი გასცა მომხდარ ფაქტს. მან დაამტკიცა, რომ ქართველი ინტელიგენცია ემსახურებოდა არა საქართველოს მთავრობას,—არამედ ქართველ ერს და მხად არის მთელი თავისი ძალ-ღონე მოახმაროს ქართველი ერის კულტურის აყვავებისა და მის სრულ სუვერენულ უფლების განმტკიცებას.

სწორეთ, ამით აიხსნება ის გარემოება, ქართველი ინტელიგენცია სრულიად თავისი ეროვნულის შეგნებით ძველებურად განაგრძობს მუშაობას და ვინც მას გადაეღობება წინ სასტიკი დამარცხება მოელის საქართველოში არ გამეორებულა რუსეთის მაგალითი, სადაც ინტელიგენცია საბოტაჟს აწარმოებდა და ჩვენც ქართველი პედაგოგები მედგრად ვდგევართ ჩვენს სადარაჯოზე და არ მივსცემთ ნებას არამკითხე ვაგაბონებს მალოფეევს, ნახაპეტოვებს და არუთიანცებს თავისი ყალბი ვექსილების განალდებისას. მე ვეკითხები მათ: სად ბრძანდებოდენ აქამდე?! ნუ თუ მართლა მათ არ ქონდათ შეძლება ჩვენთან ერთად მუშაობისა და ეხლა შეეშინდა მდგომარეობამ მიანიჭა მათ ეს უფლება?!

მტკნარი სიცრუეა. ჩვენი პროფესიონალური ორგანიზაციები არის აგებული

უფლებას დემოკრატიულ პრინციპებზე, სადაც სრული შეძლება აქვთ ყველა ეროვნულ ერთეულებს მონაწილეობა მიიღონ და თუ ვისმე ეს საკითხი ეინტერესებოდა სათანადო წესდების უნდა გაცნობოდა.

არა ქართველ ინტელიგენციამ მასწავლებელთა გუშინდელ კრებაზე ერთხელ კიდევ დაირაზმა ქართველების წინააღმდეგ და შეტევაზე გადმოვიდა, მაგრამ თვითონვე დარწმუნდა, რომ მათი იერიში შედეგს ვერ მიაღწევდა და ღირსეულად უკან დაიხია, რომლის დროსაც თვით მთავარსარდალი ბრძოლის ველიდან გაიპარა.

გრ. ლ—ძე.

ახალი ამბები

— შემდეგი ნომრიდან „სოციალისტ-ფედერალისტი“ გამოვა ხუთი ფურცლით.

— სახელმწიფო თეატრების ავტონომია. სახელმწიფო ოპერის და დრამის თეატრების კომისრების სახელზე სახალხო განათლების კომისარიატიდან მიღებულია შემდეგი შინაარსის განცხადება: „ამით გაუგიეთ, რომ თქვენი ხელისუფლების კომპეტენცია, როგორც სახელმწიფო თეატრების კომისრების, სრულიად დამოუკიდებელია და თავისუფალია ადგილობრივ კომიტეტისაგან, ხელოვნების მუშაკთა კავშირისაგან, როგორც პროფესიონალურ ორგანიზაციისაგან და გრუპკომისტისაგან.

არც ერთ დასახელებულ დაწესებულებას არა აქვს უფლება ჩაერიონ თქვენი მოქმედების სფეროში და სახელმწიფო თეატრის საეკონომიო და სამხატვრო საკითხებში და აგრეთვე თქვენდამი რწმუნებულ თეატრის შინაურ ცხოვრების წესრიგებში.

მოსამსახურეთა და არტისტების მიღება-დათხოვნა, მათი ჯამაგირების განსაზღვრა და ყოველგვარ ხარჯების წარმოება შედის მთლად თქვენს კომპეტენციაში. თქვენი მოქმედების ერთადერთი კონტროლი იქნება სამხატვრო კომისია, რომელიც უნდა დაარსდეს სახალხო განათლების კომისარიატის მიერ.

— ქალაქის რევკომში. მილიციის პირადი შეადგენლობის შერჩევის მიზნით ქალაქის რევკომის შინაგან გამგეობის განყოფილება შეუდგება მოსამსახურეთა მთელი შემადგენლობის ხელახალ რეგისტრაციას.

— უცხო სახელმწიფოთა აღნუსხვა. გარეშე ვაჭრობის სახალხო კომისარმა აცნობა სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, რომ ყველა საწყობები და საქონელი უცხო ქვეყნის ვაჭრობის და ფირმებისა, ტფილისში რომ არიან, აღებულია ანგარიშზე.

— ხალხის ხარის გადაწვა. საქართველოს რევკომის დადგენილების თანახმად მთელს საქართველოში აპრილის 1-დან საათის ისარი უნდა გადაწეულ იქმნას 1 საათით უკან.

— საქართველოს ხელოვანთა კავშირი. დღეს მარტის 2 , მე 2 სარაიონო აუდიტორიაში (პლეხანოვის პროსპექტი, № 129), მართავს მუსიკალურ-ლიტერატურ საღამოს. ი. ნაკაშიძეს მოხსენება სახალხო აუდიტორიის მნიშვნელობაზე, 3. იაშვილი წაიკითხავს მოხსენებას „რევოლიუცია და ხელოვნება“. მუსიკალურ განყოფილებაში მონაწილეობას მიიღებენ საოპერო თეატრის მსახიობნი. დასასრულ ი. გრიშაშვილი წარმოსთქვამს ლექსებს. დასაწყისი საღამოს 7 ნახ. ს. შესვლა საღამოზე უფასოა.

— ხაბინაო კომისიისაგან. ხაბინაო სამეული აცხადებს, რომ არავითარ განცხადებებს და თხოვნებს მუშათა მოსამსახურეთა მხრივ ბინის გამოცვლის შესახებ არა ღებულობს განსაკუთრებულ განკარგულებამდის.

— რკინის გზებზე. საქართველოს რკინის გზის უფროსების თანაშემწეების თანამდებობანი განაწილებულია შემდეგი სახით. გზების უფროსის მოადგილედ იქნება ინჟ. ენგე. რომელსაც მინდობილი აქვს გზის სამსახურის, მატერიალურ სამსახურის, ბუღალტერიის და შემოსავალთა სამსახურის ხელმძღვანელობა. მეორე თანაშემწეს აქვს რუკკომს ევალება წყვის, მოძრაობის, კომერციულ და სატელეგრაფო სამსახური. მის ზედამხედველობაშივე არის მთელი პოლიტიკური მუშაობა.

— ხელოვნება ქართველ ხელოვანთა მთავარმა კომიტეტმა ხელოვანთა საერთო სხდომაზე 25 მარტს ერთხმად აირჩია სახალხო განათლების კომისარიატთან განმარტებულ ხელოვნების გამყოფილების მთავარ გამგის კანდიდატად, ხელოვანთა მთავარ კომიტეტის წევრი გრ. რ—ბაქიძე.

— ამავე სხდომაზე პოეტმა პაოლო იაშვილმა წარუდგინა პროექტი სახალხო განათლების კომისარიატთან ხელოვნების გამყოფილების დაარსების შესახებ პროექტი მცირე შესწორებით კრების მიერ მიღებულ იქმნა.

— მეორე ქარ. კლუბის წევრთა ხანგრძლივი კრება დანიშნულია დღეს, მარტის 2 , დილის 11 საათზე. წესრიგი: მეორე ქარ. კლუბის სარაიონო სახალხო აუდიტორიის გადაკეთებისა, მიმდინარე საკითხები.

— ბაგუბერნიო მილიცია. ტფილისის გუბერნიის მუშურ-გლეხურ მილიციის უფროსად დანიშნულია ზ. ს. ტრაბაიძე.

— საქართველოს რევკომმა დაადგინა. 1) საქართ. რკინის გზების ქართველობის რწმუნებულის მუშაკოვის თხოვნა სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ დაკმაყოფილდეს და 2) ამხ. მუშაკოვს ს. ს. რ. რევკომის სახელით გამოუცხადოს გულითადი მადლობა კარგ საორგანიზაციო მუშაობისათვის.

— მუშათა მაგიდა. ამით აცხადებს, რომ 28 მარტიდან პური და სხვა სურსათი მიეცემად მხოლოთ საბჭოთა დაწესებულებების მუშებს და მოსამსახურეებს. ყველა დაწესებულებებს, რომლებიც დღემდის ღებულობდნენ პურს მუშათა მაგიდიდან წინადადება ეძლევა საჩქაროთ აღნიშნულ რიცხვისთვის წარმოადგინონ მოწმობები მის შესახებ, რომ ისინი შედიან საბჭოთა დაწესებულების შემადგენლობაში. მოწმობები უნდა მიიღონ სახალხო კომისარიატიდან, დაწესებულებათ, რომლებიც არ წარმოადგენენ მოწმობებს აღნიშნულ ვადაზე, მოესპობათ პურის და სხვა სურსათის მიცემა.

— ძროხების მყოლთა კავშირის გამგეობა. აუწყებს ამხანაგებს, რომ ხმები ძროხების რეკვიზიციის შესახებ არ არის მართალი, და ამიტომ კავშირის გამგეობა ურჩევს ძროხის ყველა მეპატრონეებს ჩაეწერონ კავშირში. განზრახული კრების დრო ცალკე იქნება გამოცხადებული.

სოც.-ფედ. პარტიაში

დღეს დილის 11 ნახ. სოციალისტ-ფედერალისტის რედაქციის ბინაზე დანიშნულია საგანგებო სხდომა მთავარი კომიტეტის, მუშათა კავშირის და პროფესიათა წარმოადგენლებისა, დასწრება საგალდებულოა. განსახილველია ხასწრაფი საკითხები.

—

მარტის 25-ს ფოსტა-ტელეგრაფის და ტელეფონის მუშა-მოსამსახურეთა მრავალრიცხოვან კრებაზე ამხ. შალვა ნუცუბიძემ გააკეთა მოხსენება თანამედროვე მომენტის შესახებ. მოხსენების შემდეგ გაიმართა შეკითხვები და კამათი ოპონენტათ გამოვიდა კომუნისტი ლეგავა ამხ შალვა ნუცუბიძის მოხდენილ პასუხს კრება მჭეხარე ტაშით აწყვეტინებდა—კრებას აუარებელი გარეშე მუშა-მოსამსახურეც დაესწრო.

რადიო.

ლიად ჯორჯი რუსეთ-ინგლისის საგარეო ხელშეკრულების შესახებ.

მოსკოვი, მარტის 25. (დასაწყისი არ არის მიღებული) მთავრობის მეთაურმა ლოიდ ჯორჯმა განაცხადა, რომ საბჭოთა რუსეთის მიერ ხელმოწერილი საგარეო ხელშეკრულება არ შეიძლება ჩითვალოს საზავო ხელშეკრულებათ, მაგრამ ინგლისი სცნობს საბჭოთა რუსეთს, როგოც ფაქტიურად არსებულს.

მესამე ინტერნაციონალი

მოსკოვი, მარტის, 25. ჩეხოსლოვაკიის სასოფლო-სამეურნეო მუშათა კავშირმა, რომელშიც 250,000-მდის წევრი შედის, დაადგინა: შეუერთდეს მოსკოვის ინტერნაციონალურ პროფკავშირ..

მძარცველთა მადა.

მოსკოვი, მარტის, 25. საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტი პუანკარე მოითხოვა ანტანტის მძარცველთა მოთხოვნილების გადიდებას გერმანიის ზიმართ. პუანკარე ეურსალის მტაცებლობითი ზავს მეტისმეტად შეიდავთიანად სთვლი.

პარველი ყვავილები.

მოსკოვი, 25—3. იაპონიის პარლამენტში დეპუტატ მოზაემ განაცხადა, რომ იაპონიაში სოციალიზმის დიდი ზრდა არის, მუშების გაფიცვათა მოძრაობა ფართოვდება.

გერმანია უარს ამბობს გადახდაზე.

ლიონი. 54—3. გერმანიის მთავრობამ ნოტაზე ანაზღაურებათა შესახებ: უარყოფითი პასუხი გაუგზავნა. (გამოტა ე ბულია) 20 მილიარდ მარკების ოქროთი 12 მილიარდამდე უნდა გადახდილ იქმნას 1921 წ. მაისამდე პირველი გადახდა უნდა მომხდარიყო 23 მარტამდის. ამ მოთხოვნილების უარყოფითი გერმანიამ განაცხადა, რომ მან გადიხადა მთელი ის თანხა, რომელიც გამოანგარიშებულ იყო მის ექსპერტების მიერ. თუ გინდ ეს გამოანგარიშება სწორე არ იყოს, მაშინაც კი, როგორც ამას ბერლინი სჩივის, გერმანიას აღ რ შეუძლია მეტის გადახდა მის ფინანსიურ და ეკონომიურ დაუძლურების გამო. გერმანიის ნოტა მთავრდება შემდეგი სიტყვებით: ვინიცობაა მოწვეული შერეული კომისია დაასკვნის, რომ გერმანიის გადასახადებში დიფიციტია, გერმანიის მთავრობა აღძრავს საკითხს გარეშე სესხის შესახებ, და ის მზათაა განიხილოს ეს საკითხი ზარალის ანაზღაურების კომისიასთან ერთად.

შეტაკება იტალიაში.

რომი, მარტის 24 ამ უკანასკნელ დღეებში იტალიაში მოხდა მთელი რიგი ხერიოზულ შეტაკებათა ფაშისტებსა (фашисты) და სოციალისტებს შორის. ბევრია მოკლული და დაჭრილი.

იტალიის გაზეთები ხაფრანგეთის პოლიტიკის წინააღმდეგნი არიან.

რომი, მარტის 24 იტალიის გაზეთები გამოსთქვამენ უარყოფით შეხედულებათ სმფრანგეთის პოლიტიკის ტენდენციის გამო ზემო სილეზიის გაყოფის შესახებ, როგორც გაზეთები აღნიშნავენ, იტალია სურდილობს ხელი შეუწყოს მსოფლიო ინტერესებს და ევროპის ეკონომიურად აღდგენას, მაშინ, როდესაც საფრანგეთის პროექტი, რომელიც გულისხმობს ზემო სილეზიის ნაწილის გერმანიიდან ჩამოშორებას პოლონეთის სასარგებლოდ, წარმოადგენს ეროვნების პრინციპის პატივისცემის დარღვევას და გამოწვეულია სურვილით მოუსპოს გერმანიის ხალხს საშუალება, თანამედროვე განათლებულ ხალხთა შორის სათანადო ადგილის დაკავებისა.

აგრონომიული მატარებელი ბაქოში.

ბაქო, 25—3. ამ დღეებში დაბრუნდა ბაქოში აგრონომიული მატარებელი, რომელიც დადიოდა ბაქო—იალამას შორის. სად.—თალამაზე მატარებელი იდგა სამი დღე და ახლობელ სოფლების მცხოვრებთ შიუკეთა 37 სასოფლო საბურნეო მანქანა ... ...

ინგლისის კომუნისტების გაერთიანება.

პარიზი. „ტანი“-ის ლონდონელ კორესპოდენტის ცნობით, ლონდონში შესდგა ინგლისის სამ კომუნისტურ პარტიის გაერთიანებული კრება: მე-3 ინტერნაციონალის ბრიტანეთის სექციის, მუშათა კომუნისტურ პარტიის და დიდ ბრიტანეთის კომუნისტურ პარტიისა. შეიკრიბა 150 დელეგატამდე. კრებამ მიიღო მოსკოვის მთავრობის წინადადება ფრენსის მინეილის გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქტორათ არჩევის შესახებ. როგორც ცნობილია, ინგლისის მთავრობის მიერ „დეილ-გერალდ“-ის რედაქციის შემადგენლობიდან. გაერთიანებულმა კომუნისტურმა ორგანიზაციამ მიიღო სახელწოდება დიდ ბრიტანეთის კომუნისტურ პარტიისა.

კომუნიზმი ესტონიაში.

რეველში დამთავრდა მუნიციპალური არჩევნები, რომლებზედაც გაიმარჯვეს კომუნისტებმა. სულ მიცემულია 48 ათასი ხმა, რომლებიც ასე განაწილდა: კომუნისტებმა მიიღეს 12 ათასი ხმა, მშრომელთა დასმა 8.505, სოციალ დემოკრატებმა 2.101, ეროვნულ დასმა 2.680, დამოუკიდებელ სოციალისტებმა —1.913 და სხვ, ქალაქის საბჭოს შემადგენლობა შემდეგია: 27 კომუნისტი, 19 მშრომელი, 5 ეროვნული დასისა 5 სოციალ ოემოკრატი, 4 დამოუკიდებელი სოციალისტი და სხვ.

ხამუშაო ფასის დაკლება საფრანგეთში.

ფრანგული პრესსა იუწყება, რომ პარიზის მიდამოების ქარხნებში მუშების სამუშაო ფასმა დაიწია 20 პროც.

კომუნისტების გამარჯვება საფრანგეთში.

პრესსა აღნიშნავს, რომ კერძო არჩევნებში პარიზის მე 2 ოლქში კომუნისტებმა ძლიერ გაიმარჯვეს სოციალისტებზე. აპირობენ ხელმეორეე კენჭის ყრას. ბურჟუაზიული პარტიები აპირებენ შეერთებული ძალებით გამოსვლას.

ამერიკა რუსეთში.

ვაშინგტონში კვლავ აღიძრა საკითხი საბჭოთა რუსეთთან ვაჭრობის განახლების შესახებ. კონგრესში შეტანილია წინადადება დიპლომატიურ წარმომადგენელის შესანახად საჭირო კრედიტის დამტკიცების შესახებ, თუ ახალი პრეზიდენტი გარდინგი დათანხმდა განახლოს დიპლომატიური წარმომადგენლობა მოსკოვში.

გაფიცვა პოლონეთში.

ნაუენი. მიუხედავად სასტიკ ზომებისა, რომლებიც მიიღო პოლონეთის მთავრობამ რკინის გზის გაფიცვის წინააღმდეგ, გაფიცვა გაგრძელდა გზის ქარხნებსა, ტრამვაისა და სტამბებზე. ნახშირის რაიონებიდან მოსულ ცნობებით სამუშაოდ გავიდა შახტერთა მხოლოდ მეოთხედი ნაწილი.

გაფიცვა ავსტრიაში.

ბერლინი. ავსტრიის სახელმწიფო დაწესებულებათა მოხელეებმა წარმოადგინეს მოთხოვნილება ჯამაგირის მომატების შესახებ, წინაადმდეგ შემთხვევაში გაფიცვით იმუქრებიან. ნახშირის მსხვილ წარმოებათა მუშებმა გამოაცხადეს გაფიცვა იმის გამო, რომ მწარმოებლებმა უარი თქვეს აქამდე მომქმედ სატარიფო შეთანხმების განახლებაზე.

ხამინისტროს კრიზისი ინგლისში.

ნაუენი. ლონდონის მინისტერთა კაბინეოში სერიოზული უთანხმოებაა ირლანდიის საკითხის გამო. აუცილებელია სამინისტროს კრიზისი.

პლებისციტი ზემო-სილეზიაში.

ლიონი. 23—3 (რადიო). პარიზის პრესის ცნობებით, წინასწარი შედეგი პლებისციტისა ასეთია: სამრეწველო რაიონში პოლონეთმა მიიღო 348.100 ხმა, გერმანიამ 245.100 ხმა სოფლის ოლქებში: ქალაქის ოლქებში პოლონეთმა მიიღო 303,000 ხმა, გერმანიამ 116.000 ხმა. ამნაირად წინასწარი ცნობებით ხმების უმრავლესობა ეკუთვნის პოლონეთთან შეერთებას.

მუშათა მოძრაობა იაპონიაში.

პეკინი. ტოკიოში ჩხრეკენ სტუდენტების და მუშების ორგანიზაციებს იმის გამო, რომ მათ მიიღეს რეზოლიუცია „პირდაპირ მოქმედების“ დაწყების შესახებ. მთავრობა აპირებდა ძალით დაეშალა მუშათა ორგანიზაცია ბოლშევიზმისადმი თანაგრძნობისთვის.

დეკრეტი № 1.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების დათხოვნისა.

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლიუციონურ კომიტეტის ამა 1921 წლის მარტის 24-ს დადგენილების თანახმად საქართველოს დამფუძნებელი კრება დაითხოვნილია.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის თავმჯდომარე (ბახარაძე).

რევოლიუციონური კომიტეტის მდივანი (ბახარიძე).

1921 წ. მარტის 24.

ქ. ტფილისი, სასახლე.

ტფ. მასწავლებელთა საზეგადო კრება

მარტის 24 ქართველი დრამის თეატრის დარბაზში შესდგა მასწავლებელთა მრავალ-რიცხვოვანი საზოგადო კრება, რომელზედაც დაესწრო 3.000 ზე მეტი მასწავლებელი.

კრებას უნდა მეოესმინა მოხსენებანი: მომენტის, ფროფ-კავშირის რეორგანიზაციის შესახებ და აერჩია ახალი გამგეობა სულიერი განყოფილება კრებაზე ნერვიული იყო რაიც ემჩნეოდა პრეზიდიუმის არჩევისთანავე, ეტყობოდა ერთის მხრივ უმრავი ქართველი მასწავლებლობა ეროვნული სკოლის დაცვისათვის მოსულიყო, მეორეს მხრივ შოლოდავ-ტერტერიანცის ჯგუფი ყოველ ღონეს ხმარობდა რათა კრება ჩაეშალა.

მომხსენებელი მომენტის შესახებ დარბაზში არ აღმოჩნდა, რის გამო კრებამ ისმენს პროფკავშირის წარმომადგენლის მოხსენებას კავშირის რეორგანიზაციის შესახებ, სადაც მან აღნუსხოს შეუძლებლობა ისეთი პროფკავშირის არსებობისა, რომელშიაც ერთად და იმავე დროს რამდენიმე პროფეს. კავშირის წევრი იქნება, ვინაიდგან უკანასკნელი გარეშო და ბრძოლის დროს ქსაქსავს ძალებს და არღვევს კავშირის მთლიანობასა. მოხსენების შემდეგ გაიმართა ცხარე კამათი, რომლის შემდეგ მიღებულ იქმნა რეზოლიუციანი ამხ. ალ. მდივნისა: ვინაიდგან კავშირის რეორგანიზაციის საკითხი შეეხება წინადადების შეცვლას და ასეთ სერიოზულ საკითხს სჭირია შესაფერი მომზადება ამისათვის მიენდოს მას. კავშირს დაუბრუნდეს განსახილველად ყველა ... საკითხი ... 10 დღის ... ციალური საზოგადო კრებას ამ საკითხის განსახილველად. შემდეგ რეზოლიუციის მიღებისა კავშირის საბჭოს წინადადებით გამგეობა შესდგა 9 წევრისაგან, რომელშიაც 5 სეობ. გამგ. შემდეგი წევ. შედიან: რ. გოგიძე, ხუნდაძე, წირქვაძე, გორდეზიანი, ჩისაკაძე, 2 ახალი წევრი ჯაფარიძე და შავერდოვის ქალი 2 ადგილი კი ძველებურად დაეთმე სომხების და რუსების სექციებს.

ამასთანავე უნდა ითქვას, რომ ერთი ჯგუფი მასწავლებლებისა-ჯგუფი ნახაპეტოვ-მოლაყოვებისა წამდა უწუმ ახდენდენ კრებაზე ოპსტრუქციებს და ყველა მეტსაც კი „მჯელობდენ სკოლის შესახებ“, მაგრამ მათმა მჯელობამ ყველა დამსწრეზე უმწეობის და დაუფარავ ბნელი სურვილების შთაბეჭდილება მოახდინა, მათ უმწეობას ვერ უშველეს ვერც ოზერის შეკითხვებმა, ვერც ოინისიანის ორატორობამ და ვერც ტერიტერიანის „გულწრფელობამ. ტფილისის მასწავლებელთა ცხოვრებაში ასეთ ცხოველ და მრავალ რიცხოვან კრებას პირველად ვხედავ.

დაწ.

რედაქტორი ოედო დლონტი.
გამოცემა ფრ. მთავარი კომიტეტისა.

დავკარგე

პასპორტი მოწმობა ჯარისკაცისა № 1125 და მეტრიკა დავით იოსების ძე ჯანაშვილის სახელზე მოცემული, რაც უნდა ჩაითვალოს გაუქმებულად. 4753

დავკარგე

პასპორტი ქ. ბაქოში მიღებული ნატანიელ სია-ოღლი, რაც უნდა ჩაითვალოს გაუქმებულად.

4670

დავკარგე
სახლის წიგნი

მცხეთელ უბანი იაზონის ქუჩა № 14. გთხოვთ ჩასთვალოთ გაუქმებულად. დავით გიორგისძე ბერძნიშვილი.

4756

განცხადება

25 მარტს, როდესაც მივემგზავრებოდი კახეთში, ჯიბიდან ამომაცალეს სასურსათო კომიტეტის ნებართვა 50 ფუთი ფქვილის და მჭადის გამოტანის შესახებ ქალ. ტფილისში წინაგან საქმეთა კომისარიატის ვეტერინარ-სანიტარულ განყოფილების მოსამსახურეთა საჭიროებისათვის, ამასთან ერთად მანდატი სავეტერინარო განყოფილებისა, უფასო სამგზავრო რკინის გზის ბილეთი ფოტოგრაფიულ სურათით, 70 მან. ფულად ყველა ეს საბუთების ქალაქდები უნდა ჩაითვალოს გაუქმებულად.

ფერშალ-ვეტერ. ტ. ნანობაშვილი.

4757

განცხადება
დავკარგე მარტის 25-ს

საფულე პორტმანი რომელშიც 15 მანეთის მეტი ფული არ იყო მხოლოდ შიგ ეწყო საჭირო დოკუმენტები 1-ლი „საქართველოს სახელმწიფო ბანკის მიერ მოცემული მოწმობა მე-2 მეტრიკული ალმოწერისა მოწმობა მე-3 დუბლიკატი რომლითაც უნდა მიმედო სადგურში ქარელიდან გამოგზავნილი ფქვილები 11 ფ. 10 გირ. მე-4 ს. შინდისის კომისრისაგან მოცემული ფქვილების ნებართვა 5 დიქსილი № 1 და პირობის ქალაქდი მამულის თაობაზე მიხა თედოს ძე ჯავახიშვილისაგან მოცემული და კიდევ სხვა ამისთანა საჭირო ქალაქდები რომელნიც გაუქმებულნი ჩითვლებიან უმორჩილესად ვსთხოვ მპოვნელს დამიბრუნოს და გასამრჯელოს მიიღებს შემდეგი მისამართით საქართველოს სახელმწიფო ბანკში დილის 10—3 საათამდე გიორგი ჯავახიშვილი. 4759